

Skolesongboka

SONGANE DU HAR GLØYMT AT DU HUGSAR

Konsert for 1. - 7. årstrinn

RiksKonsertane Turneen er eit samarbeid mellom **RiksKonsertane**

KONSERTINFORMASJON: Skolesangboka

PROGRAMMET

Songane frå skolesongboka til Mads Berg er legendariske. Songboka var omstridd, men elsa på same tid, og ho representerer songar som svært mange som har vore elev i den norske skolen, har eit tilhøve til. Overlærar og songpedagog Mads Berg (1865–1955) kom med den første versjonen av skolesongboka så tidleg som i 1914. Seinare blei skolesongboka utgitt heile 25 gonger i 12 opplag, med nye songar heilt fram til 1995. Vi kan dermed trygt seie at mange av songane i denne songboka har vore ein del av "den norske folkesjela" i fleire generasjoner.

Mads Berg har sjølv komponert melodiane til nokre av songane i boka. Det er faktisk han som har laga melodien til Margrethe Munthes "Jeg snører min sekk" og til Elias Blix' "Ein småfugl sat", for å nemne eit par av dei.

Musikk er ein fin måte å hugse sitt eige liv på. Musikken tek oss tilbake til gjengrodde stigar – på nokre få sekund kan ein enkelt song bringe oss tilbake til stemningar og kjensler vi ein gong hadde.

Dessverre er mange av desse songane i ferd med å gå i gløymeboka. Gruppa Vintermåne har derfor forsøkt å gi dei nytt liv, og dei håper med denne produksjonen å skape ny interesse rundt den gamle songskatten, slik at også barna som veks opp i dag, kan ta del i han. Vintermåne gav tidlegare ut ein CD med dette materialet, ei utgiving som fekk svært fine kritikkar. Det hadde truleg gledd den glødande songentusiasten Mads Berg stort at det store songprosjektet hans takk vere Vintermåne og Rikskonsertane lever vidare, 100 år etter at han starta den unike innsamlinga av songar!

MUSIKARANE

Gruppa Vintermåne består av:

Anne Gravir Klykken, vokal
Frøydis Grorud, saksofonar/fløyter
Torjus Vierli, tangentar

Anne Gravir Klykken (f. 1970) er ein norsk songar frå Skien, Telemark, med utdanning frå Høgskolen i Oslo, Høgskolen i Telemark og konservatoriet i Agder. Ho er ein svært allsidig og rutinert songar, som med stor breidd og formidlingsevne har utvikla eit personleg uttrykk. Ho har, både på plate og live, jobba med artistar som Iver Kleive, Sigmund Groven, Knut Buen, Sondre Bratland, Ronnie Le Tekrø og ei rekke andre av dei fremste utøvarane våre.

Frøydis Grorud (f. 1974) er også frå Skien. Ho er utdanna ved Noregs musikhøgskole og Agder musikkonservatorium. Ho tør vere kjend som "ho på saksofon" i Beat for Beat på NRK gjennom mange år, men ho har også jobba med ei rekke andre artistar, som for eksempel Tom Lund i Trio De Janeiro, Torun Eriksen og Nora Brockstedt.

Torjus Vierli (f.1977) er frå Vegårshei. Også han er utdanna ved Agder musikkonservatorium, der desse tre danna bandet Vintermåne. Torjus er forutan å vere fast keyboardist for Sigvart Dagsland ein svært ettertrakta tangentmann, for artistar som Sissel Kyrkjebø, Carola, Torun Eriksen, Bertine Zetlitz og Anne Grete Preus, for å nemne nokre av dei.

KONSERTINFORMASJON: Skolesangboka

PRAKTISK KONSERTFØREBUING

- Musikarane bruker langsida av gymsalen der det er mogleg.
- Elevane sit på matter fremst og på stolar bak, som i eit amfi, slik at dei bakarste elevane ser. Dei minste bør kanskje få sitje fremst.
- Vi ber lærarane setje seg saman med elevane og oppleve konserten saman med dei heller enn å stå bak og langs veggene.
- Musikarane treng hjelp av fire sterke elevar til å bere utstyr når dei kjem, og etter den siste konserten. Musikarane kjem til skolen cirka éin time før den første konserten.
- Driftsansvarleg og involverte lærarar må få ein kopi av denne konsertinformasjonen.
- Vi ber kulturkontakten vere tilgjengeleg under besøket. Og hugs, det er alltid hyggjeleg å bli møtt med ein kopp kaffi eller te når ein kjem på besøk.
- Musikarane må ha tilgang til straumuttak – to gonger 16 ampere.
- Prøv så langt det går, å blende konsertlokalet, slik at utøvarane kan bruke projektor, bilete og lys.

KORLEIS SKOLANE KAN STYRKJE SI EIGA KONSERTOPPLEVING

- Bruk konsertinformasjonen, og informer elevane, skoleleiinga og lærarane om innhaldet i konserten. La dei også få del i dei praktiske opplysningane. Rikskonsertane har god erfaring frå skolar som bruker elevvertar og elevrangørar. Sjå www.rikskonsertene.no/eleversomarrangorer for meir informasjon.
- På heimesida til bandet, MySpaceside, går det an å lytte litt på musikken før besøket: www.myspace.com/vintermane. Lytt gjerne saman med elevane for å skape forventningar til konserten. Dei møta som er førebudde, er ofte dei beste.
- Bruk også det vedlagde Bruk konserten-materiellet. Eigarskapen til konserten, og effekten av han, blir større dersom besøket er forankra i undervisning og læringsmål.

Sjå også boka Bruk konserten! for fleire undervisningsopplegg
www.rikskonsertene.no/brukkonserten

Velkommen til konsert!

KONSERTINFORMASJON: Skolesangboka

SPØRSMÅL OM TURNEPLANEN

Turnélegger: Tomas Brøvig Almås
Vest-Agder Fylkeskommune / DKS
Tlf.: 38 07 45 83 / 90 87 01 17
E-post: tba@vaf.no

SPØRSMÅL OM PROGRAMMET

Produsent Anne Tone Hageland
Vest-Agder fylkeskommune
Tlf. 38 07 45 65 / 97 57 32 39
E-post: annetone.hageland@vaf.no

FAKTA

Skulekonsertordninga til Rikskonsertane er ein del av Den kulturelle skolesekken og blir gjennomført som eit samarbeidsprosjekt mellom Rikskonsertane og fylkeskommunane. Skulekonsertane utgjer det hovudsaklege musikktilbodet innanfor Den kulturelle skolesekken. Rikskonsertane har det heilskaplege ansvaret for skulekonsertordninga og legg dei faglege rammene for verksemda. Skulekonsertane er statleg fi nansierte gjennom budsjettet til Kultur- og kyrkjedepartementet. Fylkeskommunane har ansvar for turnéplanlegging og delar av konsertproduksjonen i sine respektive fylke. Kommunane abonnerer på skulekonsertane til Rikskonsertane, ei ordning som i dag omfattar 99,7 % av alle grunnskolane i landet. 600 000 barn får to årlege besøk av profesjonelle musikarar på skulane sine. Det er skulane sjølv som står som arrangør av skulekonsertane. Kvart år gjennomfører rundt 800 musikarar 10 000 skulekonsertar i Noreg.

Du finn meir informasjon på www.rikskonsertene.no

BRUK KONSERTEN!

Samspill,
opplevelse
og læring

FAVORITTSONGANE MINE

Alle barn og unge har eit tilhøve til musikk. Musikken betyr noko unikt for kvar enkelt av oss. Musikken tek opp i seg stemningar, tankar og kjensler rundt kva det vil seie å vere menneske. Men kva er det som gjer at vi hører på somme songar om og om igjen?

FAG Musikk, norsk eller engelsk, samfunnsfag

MÅLGRUPPE 1.-7. årstrinn

TIDSRAMME
Modul 1: 1 time
Modul 2: 2 x 3 timer

RESSURSAR
CD-spelar, digitalt kamera, PC, rom med framvisar
Songar som kan brukast, og som blir spela på konserten: *Sov du vesle spire ung, Fader Jacob, Jeg snører min sekk.*

MÅL LK06

Elevane skal kunne samtale om kva som er særeige for eit musikkstykke, og kva assosiasjonar det kan gi (...) samtale om bruk av musikk og eigen musikksmak (kompetansemål, musikk, 2. årstrinn). Elevane skal kunne gi uttrykk for refleksjon over eigne musikkopplevingar, om ulik bruk av musikk og ulike funksjonar musikk kan ha (kompetansemål, musikk, 4. årstrinn).

FRAMGANGSMÅTE

SPESIELT FOR SMÅTRINNET

Framgangsmåte modul 1:

Snakk med elevane om yndlingssongane deira. Kva slags songar hører elevane på? Når hører dei
på songane, og kva handlar songane om? Kva tenkjer dei på når dei hører songane? Ser dei
for seg ulike bilete, historier eller kanskje farger? Snakk også med elevane om korleis musikk
kan
framstillast visuelt. Korleis ser eit bilet av ein lys tone ut? Korleis kan ein male lyden av ei
fløyte
eller eit piano? Korleis ser rytme ut? Korleis ser ein rask tone ut, og kva med dei langsame?

SPESIELT FOR MELLOMTRINNET

FRAMGANGSMÅTE MODUL 2:

Elevane jobbar i grupper på fire og vel ut ein favorittsong som dei ønskjer å jobbe vidare med.

Har de fått tilsendt songar frå konserten som kjem til skolen, jobbar de med dei.

La gruppa få låne eit digitalt kamera. Med utgangspunkt i songane skal gruppa knipse og setje saman bilet. Bileta skal uttrykkje den viktigaste handlinga i forteljinga. Bileta
kan også vere reint assosiativ, det vil seie at assosiasjonar til songen blir fortalte gjennom
bileta. Bileta kan ha korte følgjetekstar som anten blir skrivne inn eller lesne opp. Elevane

BRUK KONSERTEN!

*Samspill,
opplevelse
og læring*

legg så bileta inn i ein PowerPoint-presentasjon, og dei spelar songen dei jobba med, før, under eller etter framvisinga. Elevane presenterer opplegga for kvarandre, gjerne med ein fellesdiskusjon etterpå om tema og val av bilete.

KVIFOR ■ Elevane (dei eldste) får betre ferdigheter i bruk av digitale verktøy. Bruken av digitale verktøy opnar for nye læringsarenaer og kan støtte og utvikle presentasjonane til elevane. Bileta gir ei sterk visuell oppleveling av lyd, og ein opnar for ei heilskapleg og visuell forståing av konserten. Dessutan stimulerer og utfordrar dei den visuelle fantasien knytt til eit emne.

**TIPS FOR VIDARE-
FØRING**

■ Elevane deltek i sitt eige produkt utan å måtte gjøre det "live". Mange elevar opplever det som lettare.

www.rikskonsertene.no/brukkonserten

BRUK KONSERTEN!

*Samspill,
opplevelse
og læring*

SOV DU VESLE SPIRE UNG

Sov, du vesle spire ung, ennå er det vinter
ennå sover bjørk og lyng, roser, hyasinter.
Ennå er det langt til vår, langt til rogn i blomstring står.
Sov, du vesle spire, ennå er det vinter.

Himlens sol ser ned på deg, solskinnskyss den sender.
Snart blir grønt langs sti og vei, småblomst varmen kjenner.
Enn en liten solskinnsbønn: Vesle spire, bli snart grønn.
Himlens sol ser ned på deg, solskinnskyss den sender.

FADER JACOB

Fader Jakob, Fader Jakob,
Sover du? Sover du?
Hører du ei klokken? Hører du ei klokken?
Ding dang dong. Ding dang dong.

Engelsk:
Are you sleeping, are you sleeping?
Brother John, brother John?
Morning bells are ringing, morning bells are ringing,
ding ding dong, ding ding dong

Finsk:
Jaakko-kulta, Jaakko-kulta,
herää jo, herää jo!
Kellojasi soita, kellojasi soita,
pium paum poum, poum paum poum

Fransk:
Frère Jacques, Frère Jacques,
Dormez-vous, dormez-vous,
Sonnez les matines, sonnez les matines,
Ding dang dong, Ding dang dong.

Tysk:
Bruder Jakob, Bruder Jakob,
schläft Du noch, schläfst Du noch?
Hörst du nicht die Glocken, hörst du nicht die Glocken
Ding Ding Dong, Ding Ding Dong

BRUK KONCERTEN!

*Samspill,
opplevelse
og læring*

JEG SNØRER MIN SEKK

Jeg snører min sekk, jeg spenner mine ski,
nå lyser det så fagert i heien.
Fra ovnskroken vekk! Så glad og så fri
mot store, hvite skogen tar jeg veien.

I fykende fei jeg baner meg en vei
blant vinterkledde stubber og steiner.
Den susende vind meg stryker om kinn,
og snøen drysser ned fra lave greiner.

De vinger på fot gir liv og lyst og mot!
Nå stevner jeg mot høyeste tinden!
Alt tungt og alt trått, alt smålig og grått,
det stryker og det fyker vekk med vinden.

Og når jeg så opp, og skuer jeg fra topp
den lyse dal med skoglier blandet
da banker mitt bryst, jeg jubler med lyst
"Jeg elsker, å, jeg elsker dette landet!"